

De geschiedenis van Westzaan opnieuw beschreven

door WILLEM TIP/deel 84

De laatste Westzaanse burgemeesters

Na het pensioen van burgemeester Vijlbrief treedt in 1955 burgemeester R. Bakker aan. Evenals zijn voorganger is hij overtuigd socialist. Vanaf 1957 vult hij zijn naam aan tot Van Zinderen Bakker. Hij blijft vijf jaar in functie en solliciteert in 1960 naar Koog aan de Zaan. Daar is hij burgemeester tot aan de vorming van Zaanstad op 1 januari 1973.

Burgemeester P.B.J. Reeling Brouwer is Westzaans voorlaatste burgemeester. Hij aanvaardt zijn ambt in 1960 en blijft langer in functie dan zijn voorganger, tot 1969.

Met geestdrift wordt hij ontvangen. Burgemeester Reeling Brouwer is lid van de Prot. Chr. Werkgemeenschap in de Partij van de Arbeid. Zijn stijl en opvattingen spreken aan. De krant meldt, aldus De Roos over zijn intocht: 'Nadat een neef de in het zwarte pak en een hoge hoed gestoken burgemeester in een lelijke eend uit Oosterbeek ... naar de Overtoom had gebracht, werd hij in een grotere auto achter de muziek aan het dorp door gereden. Ook zijn vrouw ... en zijn drie kinderen'.

Koningin Juliana bezoekt Zaandam.
Beeld: Westzaanse digitale beeldbank

De Burgemeester krijgt onmiddellijk te maken met de industrialisatieplannen. Hij is tegen de sloopplannen. Het Zaanse Ontwikkelingsschap tekent nog een structuurschets waarop de bebouwing van Westzaan-Zuid ligt als een soort enclave tussen de insteekhavens. Een nauwelijks levensvatbare gedachte. Het provinciale Streekplan wordt zonder enclave in 1968 vastgesteld. De Noordoever gaat definitief een nieuwe toekomst tegemoet. De Westzaanse burgers reageren met de oprichting van een belangenvereniging, de Belangenvereniging De Noordoever (19 maart 1968). Ter wille van de industrie wordt in de jaren zestig ook gewerkt aan de samenvoeging van alle Zaan gemeenten tot een groot geheel. De burgemeester is daar aanvankelijk een voorstander van. De aanstaande opheffing van Westzaan beweegt hem in 1969 te solliciteren naar Oostzaan. Daar treedt hij aan op 16 september 1969. Hij bekleedt er het ambt tot 1986.

Burgemeester Verstegen

Er is Westzaan veel aan gelegen, in de laatste dagen voor de dreigende samenvoeging een volwaardige burgemeester te hebben. Een waarnemend burgemeester vanuit een andere gemeente, die Westzaan 'erbij neemt' is niet genoeg. Bij het vaststellen van het Streekplan hebben de Westzaners een Belangenvereniging opgericht, 'De Noordoever'. De vereniging wil opkomen voor de belangen van de burgers, bedrijven en instellingen die straks moeten verhuizen. Een sterk Westzaans bestuur hoort daarbij. In 1969 biedt 'De Noordoever' een petitie met 1614 handtekeningen aan. Minister Beernink wordt verzocht Westzaan in zijn laatste jaren een burgemeester te geven. Den Haag blijkt ditmaal begrip te hebben voor het Westzaanse standpunt. F. Verstegen, wethouder in Bergen en liberaal wordt uitgenodigd te solliciteren.

Hij is 62 jaar oud en heeft een goede kennis van de gemeentefinanciën. Bovendien, zo schrijft de krant later, kan hij 'zijn gedachten voortreffelijk onder woorden brengen'. Zijn woord is 'wet'. Hij heeft 'ook een grote drang om iets tot stand te brengen. Dat is hem in zijn drie Westzaanse jaren zeker gelukt'. Burgemeester Verstegen treedt aan op 1 december 1969. Hij vervult zijn ambt tot eind 1972, eerst officieel als burgemeester. Na zijn pensioen in de loop van 1972 blijft hij aan als waarnemend burgemeester. Het is hem echter niet gegeven zijn ambt te vervullen tot aan de vorming van Zaanstad. Op 19 december 1972 komt hij om bij een auto-ongeluk op weg naar zijn huis in Bergen. Kort tevoren heeft hij nog het naambord van de naar hem genoemde nieuwe straat onthuld.

Wethouder J. Albers neemt zijn plaats in als locoburgemeester. Onder zijn voorzitterschap neemt de Westzaanse gemeenteraad in december 1973 afscheid van zijn zelfstandigheid.

Willem Jansen

Het overlijden van de Westzaanse schilder Willem Jansen (1892-1969) is opnieuw een reden tot samenwerking en bezinning. In juni 1971 vindt een grote overzichtstentoonstelling plaats in de Grote Kerk. Ook het werk van Willem's zoon Chris Jansen (1918 -1961) is te zien.

Willem Jansen woont sinds 1942 in Westzaan. Zijn opleiding heeft hij genoten aan verschillende instellingen in zijn geboorteplaats Amsterdam, waaronder de Rijksacademie. Tot 1937 woont hij in Amsterdam, Wormerveer en Koog aan de Zaan. Van 1937 tot 1942 verblijft hij in Rhenen. Verschillende bosgezichten stammen uit deze periode.

De gemeente Westzaan bezit van zowel Willem als Chris een groot aantal werken. Ze behoren de gemeente toe als 'contractprestatie' voor de verstrekte finan-

Burgemeester Verstegen feliciteert zijn "loco" Jan Albers.

Beeld: Westzaanse digitale beeldbank

ciële steun. Onder de werken bevinden zich aquarellen, etsen en talrijke impressionistisch geschilderde landschappen van het dorp en zijn omgeving. Ze bevestigen het beeld dat zich geleidelijk vormt aan het begin van de jaren zeventig: Westzaan als een dorp met veel historische bebouwing, omringd door een bijzonder natuurgebied.

De gemeenteraad wil niet dat het werk bij de vorming van de nieuwe gemeente Zaanstad over de gehele streek verspreid raakt. De oplossing blijkt eenvoudig genoeg. Als onderkomen voor de kunstwerken vindt men het zojuist uitgebreide verzorgingshuis Lambert Melisz. In de laatste raadsvergadering voor de samenvoeging (december 1973) brengt men bovendien het werk volledig onder in een nieuwe Stichting. Deze Willem Jansen stichting beheert niet alleen de schilderijen die al in Lambert Melisz hangen. Ze streeft er ook naar alle schilderijen terug te halen die ooit in bruikleen zijn gegeven voor andere overheidsgebouwen. Op verkooptentoonstellingen koopt ze bovendien aantrekkelijke werken in. In 1985 plaatst de stichting een bronzen beeld van Willem Jansen in het plantsoen op de hoek van de Watermolenstraat en de Kerkbuurt. Het beeld is gemaakt door de in Zaandam werkende kunstenaar Militic. Eind 2003, bij het dertigjarig jubileum beheert de stichting rond 140 werken. ■

Borstvoedingscafé

Op elke 4de vrijdagochtend van de maand is er een borstvoedingscafé in Café Jong. Dit is de ontmoetingsplek voor ouders met een baby in Zaanstreek-Waterland.

Ouders krijgen met veel nieuwe zaken te maken. Leuke zaken, maar ook minder leuke. Veel ouders vinden het fijn om ervaringen uit te wisselen, tips en informatie te krijgen. Vanuit Centrum Jong is er een lacta-

tiekundige en gastvrouw aanwezig. We hopen dat Café Jong een plek krijgt in de buurt. Een plek waar mensen graag komen en zich gesteund voelen tijdens de periode van opvoeden en opgroeien van kinderen. Het borstvoedingscafé vindt iedere vierde vrijdag van de maand plaats

van 10.00-11.30 uur in Café Jong, George Gershwinstreet 207, 1544 NX Zaandijk.

Ben je nieuwsgierig geworden naar dit café? Kom dan gewoon langs.